

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
ДЛЯ ЛІКАРІВ-КУРСАНТІВ

ТЕМА : Хірургічні методи лікування злоякісних пухлин щелепно-лищевої ділянки.

ДЛЯ ЦИКЛУ: Тематичне вдосконалення «Онкологія в стоматології»

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
«27» серпня 2019 року
Зав. кафедри
професор, д. мед. н.

Протокол № 1

П. М. Скрипников

Тривалість заняття – 2 години.

Мета заняття: удосконалити знання з проведення хірургічних методів лікування злоякісних новоутворень ЩЛД.

Виховна мета: своєчасно проведена діагностика, диференційна діагностика і призначене комплексне лікування злоякісних новоутворень ЩЛД дозволить уникнути небажаних наслідків.

Обсяг повторної інформації – 80%.

Обсяг нової інформації – 20% (за рахунок більш детальної інформації та сучасних поглядів щодо профілактики та хірургічного лікування злоякісних новоутворень щелепно-лицьової ділянки).

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

Код елемента	№ № п/п	Назва навчальних питань	Час
6.2	I.	Вступне слово викладача	
	II	Розбір питань згідно теми:	
		1. Епідеміологія злоякісних пухлин щелеп.	10 хв.
		2. Сучасні методи діагностики злоякісних новоутворень ЩЛД.	10 хв.
		3. Роль лікаря-стоматолога в своєчасному виявленні злоякісних новоутворень ЩЛД.	10 хв.
		4. Диференційна діагностика злоякісних новоутворень ЩЛД.	10 хв.
		5. Хірургічні методи лікування злоякісних новоутворень ЩЛД.	10 хв.
		6. Сучасні методи лікування злоякісних новоутворень ЩЛД.	10 хв.
	III	Приєм тематичних хворих та проведення: – клінічних методів дослідження – допоміжних методів дослідження – визначення діагнозу та заходів лікарського втручання.	30 хв.
	IV	Проведення самоконтролю знань	20 хв.
У	Підсумки заняття	10 хв.	

УМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ (НЕОБХІДНА АПАРАТУРА, ІЛЮСТРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ)

1. Рентгенограми.
2. Інструментарій для діагностики та лікування хворих.
3. Тематичні хворі.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ТА СТУПІНЬ ЇХ ЗАСВОЄННЯ

№ п/п	Назва навичок	Ступінь опанування		
		Ознайомився	Опанував	Оволодів
1.	Проведення основних методів обстеження: <ul style="list-style-type: none"> - оцінка стану хворого - клінічні методи обстеження ураження - пальпація регіональних лімфатичних вузлів 		+ + +	
2.	Проведення додаткових методів дослідження: <ul style="list-style-type: none"> - провести пункцію злоякісної пухлини та ураження лімфатичних вузлів - взяти мазок-відбиток, шкребок з виразкової частини новоутворення - провести біопсію новоутворення - зробити висновок за рентгенограмами щелепно-лицевої ділянки - асистувати при хірургічному лікуванні злоякісних пухлин 			+ + + + +

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ

1. Самоконтроль.
2. Складання схеми лікування згідно встановленого діагнозу.
3. Оцінка лабораторних та допоміжних методів дослідження.
4. Оформлення облікової та звітної медичної документації.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

- 1 Типовий навчальний план і програма спеціалізації.

- 2 Навчальна література, таблиці.
- 3 Лекційний матеріал.
- 4 Навчальна література.

ХАРАКТЕР І ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ – КУРСАНТІВ ПОЗА СІТКОЮ РОЗКЛАДУ З ДАНОЇ ТЕМИ

1. Самостійне вивчення тематичної літератури.
2. Підготовка доповіді до клінічного розбору, конференцій, семінарів.
3. Написання рефератів, доповідей, статей.
4. Складання ситуаційних задач з даної теми.
5. Опанування тестових завдань.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – М.: Медлит, 2007. – 404 с.
2. Бернадський Ю.І. Основи щелепно-лищевої хірургії і хірургічної стоматології. – К.: „Спалах”, 2003. – 511 с.
3. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – Киев, 2004. – 1061 с.
4. Харьков Л.В., Яковенко Л.Н. Справочник хирурга-стоматолога: диагностика, клиника, принципы хирургического и медикаментозного лечения (у детей и взрослых). – К.: „Книга-плюс”, 2008. – 368 с.
5. Тимофеев О. Щелепно-лищева хірургія / О. Тимофеев. - Медицина, 2017. - 717 с.
6. Хірургічна стоматологія та щелепно–лищева хірургія : підручник, Ч. 1 / [В.О. Маланчук та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 439 с.
7. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно–лищева хірургія : підручник, Ч. 2 / В.О. Маланчук, Я.А. Кульбашна, О.С. Воловар. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 295 с.
8. Бычков А.И. Одонтогенные воспалительные заболевания полости рта: учебное пособие. / А.И. Бычков, И.Ю. Гончаров, Э.А. Базикян. - Гэотар–медиа, 2017. - 216 с.
9. Чунихин А.А. Одонтогенные воспалительные заболевания - просто о сложном / А.А. Чунихин, Э.А. Базикян. - Гэотар–медиа , 2017. - 160 с.
10. Ошурко А.П. Способ вертикальной фиксации объектов исследования при проведении компьютерной томографии челюстно-лицевой и черепно-мозговой областей / А.П. Ошурко, И.Ю. Олийнык, А.В. Цигикало // Вісник проблем біології та медицини. – Вип. 2 (136). - 2017. – С. 236-240.
11. Клінічна лабораторна діагностика: Навч. посіб. для мед. ВНЗ IV рів.

- акред. — 2-ге вид. Рекомендовано МОЗ / [Луцик Б.Д., Лаповець Л.Є. та ін.]; за ред. Б.Д. Луцика. — К., 2018. — 288 с.
12. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: [навч. посібник для лікарів-інтернів і лікарів-курсантів закл. (факульт.) післядипломної освіти] / І.М. Срипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. — К.: ВСВ Медицина, 2013. — 224 с.
  13. Вязьмитина А.В. Практическое руководство по хирургической стоматологии / Вязьмитина А.В. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2009. — 414 с.
  14. Иванов А.С. Остеопластика в хирургической стоматологии / А.С. Иванов, А.В. Кабаньков, С.С. Мнацаканов; редактор: Дудина Е. И. Издательство: СпецЛит, 2018 — 78 с.
  15. Базикян Э.А. Современные остеопластические материалы / Э.А. Базикян. - Издательство Гэотар-Медиа, 2018. — 96 с.
  16. Реконструктивные операции на нижней челюсти при опухолях челюстно-лицевой области и слизистой полости рта / [Кропотов М.А., Соболевский В.А., Диков Ю.Ю. и др.]. - Специальное Издательство Медицинских Книг (СИМК), 2018. — 72 с.
  17. Козлов В.А. Новообразования челюстно-лицевой области и шеи. Учебное пособие / В.А. Козлов. - Санкт-Петербург: «Человек», 2017. — 64 с.

Підпис автора методичної розробки _____ доц. Коломієць С.В.

Дата складання розробки “__” серпня _____ 2019 р.

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № ____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № ____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № ____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № ____

Дата перегляду та доповнення «__» _____ 20 р. Протокол № ____

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Назвіть, з якими захворюваннями необхідно диференціювати центральний рак нижньої щелепи:

- 1) хронічний остеомієліт;
- 2) остеобластома літична;
- 3) радикулярна кіста;
- 4) фіброма;
- 5) саркома.

2. Назвіть, з якими захворюваннями необхідно диференціювати рак альвеолярного відростку:

- 1) периферична остеобластома;
- 2) радикулярна кіста;
- 3) епуліс;
- 4) остеома;
- 5) гіпертрофія зубного сосочка.

3. Назвіть, для якого захворювання характерна на рентгенограмі наявність «козирка» та «спікул»:

- 1) рак щелепи;
- 2) радикулярна кіста;
- 3) амелобластома;
- 4) саркома;
- 5) пародонтит.

4. Назвіть, для якого захворювання характерні тривалі гнійно-кров'яністі виділення з носового ходу:

- 1) хронічний гнійний гайморит;
- 2) загострення травматичного гаймориту;
- 3) рак верхньощелепної порожнини;
- 4) радикулярна кіста, що проросла в гайморову порожнину.

Вірні відповіді: 1-2; 2-1; 3-1; 4-3.